ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Davida Hipšra a soudců JUDr. Tomáše Foltase a JUDr. Petra Mikeše v právní věci žalobce: **N. A.,** zastoupen Mgr. Ladislavem Bártou, advokátem se sídlem Purkyňova 787/6, Ostrava, proti žalované: **Policie České republiky, Krajské ředitelství Policie Královéhradeckého kraje,** se sídlem Věkoše 416, Hradec Králové, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 9. 8. 2018, č. j. 29 A 7/2018 - 43,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

III. Ustanovenému zástupci žalobce advokátovi Mgr. Ladislavu Bártovi **se přiznává** odměna za zastupování v řízení o kasační stížnosti ve výši 3 400 Kč, která mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I.

[1] Rozhodnutím žalované ze dne 7. 7. 2018, č. j. KRPH-64766-22/ČJ-2018-050022, byl žalobce zajištěn podle § 124 odst. 1 písm. b), c) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), za účelem správního vyhoštění, a doba zajištění byla stanovena na 90 dnů od okamžiku omezení osobní svobody.

II.

[2] Žalobce podal proti výše uvedenému rozhodnutí žalobu u Krajského soudu v Hradci Králové, který ji zamítl rozsudkem ze dne 9. 8. 2018, č. j. 29 A 7/2018 – 43.

[3] V odůvodnění rozsudku krajský soud uvedl, že žalobou namítané skutečnosti nelze považovat za důvodné pro vyslovení neoprávněnosti zajištění žalobce za účelem správního vyhoštění. Z průběhu a historie žalobcova pobytu v České republice je zřejmé, že žádným způsobem v průběhu patnáctiletého pobytu nerespektoval žalovaným vydaná rozhodnutí k opuštění České republiky. Zvláštní opatření v případě žalobce s ohledem na výše uvedené skutečnosti nepřipadaly již v úvahu, neboť je zcela zřejmé, že žalobce právní řád České republiky nehodlá respektovat. K složení finanční záruky nemá finanční prostředky, ani žádnou osobu, která by se zavázala za jeho chování, které by bylo souladné se zákonem. Námitku o nesprávném postupu správního orgánu tak krajský soud považoval za naprosto nedůvodnou a účelovou. Rovněž námitku, že žalovaný se nevypořádal dostatečně s hrozbou vážné újmy, kterou žalobce tvrdil a z níž má obavy pro případ návratu do Kyrgyzstánu, krajský soud nepovažoval za opodstatněnou. Cizinec může žádat o udělení mezinárodní ochrany z azylově relevantních důvodů. Toto již žalobce v průběhu svého pobytu na zdejším území učinil dvakrát. V uvedeném řízení, kde byl povinen sdělit ministerstvu vnitra veškeré pravdivé údaje o svých důvodech žádosti, nebyl úspěšný. Je proto evidentní, že v azylovém řízení nebyly zjištěny důvodné obavy, že pokud by byl vrácen do Kyrgyzstánu, hrozilo by mu skutečné nebezpečí vážné újmy. Pro účely zajištění za účelem správního vyhoštění takové důvody zkoumány nejsou, je povinností správního orgánu pouze vyžádat a vyhodnotit závazné stanovisko ministerstva vnitra v tom směru, zda cizinci nehrozí vážná újma, spočívající v ohrožení jeho života a zdraví. Ze závazného stanoviska tohoto orgánu ze dne 7. 7. 2018 jasně plyne, že situace v Kyrgyzstánu byla s ohledem na žalobcem uvedené důvody hodnocena v souladu s § 179 zákona o pobytu cizinců. Ministerstvo vnitra odůvodnilo, po shromáždění potřebných podkladů, proč je přesvědčeno, že žalobci pro případ návratu do vlasti nehrozí skutečné nebezpečí vážné újmy. Žalobcem uváděné a prakticky ničím nepodložené sdělení o výhrůžkách mafie, které sděluje až po velmi dlouhém pobytu na zdejším území, jakož i zmínka o tom, že je gay a jeho rodina s ním proto přerušila styky, nesou známky účelovosti. Ministerstvo vnitra proto nepochybilo, pokud tato sdělení nepodřadilo pod situace upravené citovaným ustanovením.

III.

[4] Proti tomuto rozsudku podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) v zákonné lhůtě kasační stížnost z důvodu uvedeného v § 103 odst. b) s. ř. s.

[5] Stěžovatel namítal, že žalovaná nedostatečně vyhodnotila existenci vážné újmy hrozící mu v Kyrgyzstánu. Stěžovatel nesouhlasil s názorem krajského soudu, podle nějž se lze při vyhodnocení realizovatelnosti účelu zajištění, tedy v jeho případě při vyhodnocení realizovatelnosti vyhoštění, spolehnout pouze na eventuální závazné stanovisko ministerstva vnitra, případně na to, že v minulosti byla se stěžovatelem vedena řízení o udělení mezinárodní ochrany. Nelze v žádném případě jakkoliv presumovat, že konkrétní rozhodnutí ministerstva vnitra o neudělení mezinárodní ochrany již „navždy“ znamená, že v případném řízení o správním vyhoštění, jakož i při rozhodování o zajištění za účelem správního vyhoštění není možné konstatovat existující překážky vyhoštění. Podmínkou

eventuálního „prostého“ odkazu na dřívější rozhodování ve věci mezinárodní ochrany je pak bezpochyby to, že konkrétní předmětné důvody uváděné stěžovatelem v řízení o zajištění podle zákona o pobytu cizinců (v řízení o vyhoštění) budou totožné s důvody uváděnými v řízení o žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Žalovaná se však s předmětnými důvody uváděnými stěžovatelem v řízení o udělení mezinárodní ochrany vůbec nevypořádala, a není tak vůbec zřejmé, z čeho plynul její názor, že se mělo jednat o důvody totožné s těmi, které stěžovatel uvedl u předmětného výslechu. Samotné závazné stanovisko pak rovněž naprosto nedostatečně tematizuje konkrétní důvody vážné újmy, jichž se stěžovatel obává, a jež dokonce uvedl přímo při výslechu realizovaném žalovanou. Závazné stanovisko vyhotovené ministerstvem vnitra nemá v žádném případě charakter jakési obecné zprávy o situaci v zemi původu cizince, nýbrž musí reagovat na konkrétní okolnosti týkající se stěžovatelovy minulosti a přítomnosti, a rovněž i z tohoto důvodu je vyhotovováno se známostí spisového materiálu a obsahu výslechu cizince. Předmětné závazné stanovisko proto nemůže obstát pro svoji obecnost a neadresnost, což činí nesprávným a zavádějícím rovněž tvrzení krajského soudu o účelovosti stěžovatelových důvodů, obav z hrozící vážné újmy. Jelikož se tedy žalovaná nepřijatelným způsobem spolehla na obsah předmětného závazného stanoviska, aniž by do odůvodnění svého rozhodnutí vtělila vyhodnocení tvrzení stěžovatele nasvědčujících eventuální existenci vážné újmy, která by mu mohla hrozit při návratu do Kyrgyzstánu, zatížila tak předmětné rozhodnutí vadou nepřezkoumatelnosti, pro které nemůže obstát.

[6] Na základě výše uvedeného proto stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud zrušil napadený rozsudek městského soudu i rozhodnutí žalované a věc vrátil žalované k dalšímu řízení.

IV.

[7] Žalovaná ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedla, že byl dostatečně odůvodněn závěr pro vydání rozhodnutí o zajištění. Žalovaná vycházela jednak z dostatečných důkazů, které si v rámci správního řízení obstarala, tak i z vyjádření stěžovatele zaznamenaného do protokolu o podání vysvětlení. V podrobnostech pak odkázala na své vyjádření k žalobě. Navrhla proto, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl.

V.

[8] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.).

[9] Kasační stížnost není důvodná.

[10] Podstatou kasační stížnosti je přesvědčení stěžovatele, že žalovaná nedostatečně vyhodnotila existenci vážné újmy hrozící mu při návratu do Kyrgyzstánu a krajský soud se nesprávně vypořádal se související žalobní námitkou.

[11] Podle § 179 odst. 1 zákona o pobytu cizinců *„[v]ycestování cizince není možné v případě důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo*

v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště." Podle odst. 2 téhož ustanovení se za vážnou újmu podle tohoto zákona považuje *„a) uložení nebo vykonání trestu smrti, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání, c) vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.*"

[12] Stěžovatel v průběhu správního řízení do protokolu o podání vysvětlení ze dne 6. 7. 2018 uvedl, že v České republice nemá žádné příbuzné ani jiné rodinné vazby. Je rozvedený, má dvě dcery, které žijí v Kyrgyzstánu, kde žije také jeho 12 sourozenců a matka. Do České republiky přicestoval dne 26. 6. 2003 na svůj cestovní pas s turistickým vízem platným 15 dní. Dvakrát zde neúspěšně žádal o udělení mezinárodní ochrany. Na území České republiky nemá žádné ekonomické, kulturní či společenské vazby. Nemá zde legální zdroj příjmů, nevlastní zde žádnou nemovitost či movitý majetek větší hodnoty. Na dotaz, proč ve stanovené lhůtě z České republiky nevycestoval, uvedl, že neměl dostatek finančních prostředků a také měl strach se vrátit do Kyrgyzstánu, neboť mu kvůli bývalé práci celníka vyhrožovala mafie. Dále uvedl, že je gay, což se s jeho muslimským vyznáním příliš neslučuje, rodina ho zavrhla a nechce se s ním stýkat.

[13] Tím, jaké podmínky musí být splněny, aby správní orgán mohl rozhodnout o zajištění cizince, se zabýval rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v usnesení ze dne 23. 11. 2011, č. j. 7 As 79/2010 – 150, publ. pod č. 2524/2012 Sb. NSS. Podle rozšířeného senátu *„[s]právní orgán má povinnost zabývat se v řízení o zajištění cizince podle § 124, § 124b nebo § 129 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, možnými překážkami správního vyhoštění, vycestování nebo předání tohoto cizince podle mezinárodní smlouvy v případech, kdy jsou mu tyto překážky v době rozhodování o zajištění známy nebo v řízení vyšly najevo. V takové situaci je povinen možné překážky před rozhodnutím o zajištění cizince předběžně posoudit a učinit si úsudek o tom, zda je správní vyhoštění, vycestování nebo předání cizince alespoň potenciálně možné. […] O zajištění cizince nelze rozhodnout, pokud zákonný účel omezení osobní svobody cizince nebude pravděpodobně možné uskutečnit. Správní orgán je naopak povinen v takovém případě cizince neprodleně propustit na svobodu.*"

[14] Z obsahu spisového materiálu i ze samotného správního rozhodnutí vyplývá, že žalovaná posuzovala možnost realizace vyhoštění stěžovatele. Na str. 9 napadeného rozhodnutí žalovaná výslovně uvedla, že *„[z] běžné praxe je správnímu orgánu známo, že ve Vašem případě existuje reálný předpoklad realizace výkonu Vašeho vyhoštění z území členských států Evropské unie, a to ve stanovené době trvání zajištění, neboť v daném případě neexistuje překážka trvalejší povahy, která by zabraňovala vyhostit Vás z území členských států Evropské unie. Správní orgán v této věci hodnotil nashromážděné materiály, které si z moci úřední opatřil a zároveň vycházel ze skutečností sdělených v protokolu o podání vysvětlení ve smyslu § 167 odst. 1 písm. c) zákona číslo 326/1999 Sb. dne 6. 7. 2018, ve kterém jste neuvedl takové zásadní skutečnosti, které by nasvědčovaly, že výkon vyhoštění nebude moci být realizován. Tedy zjištěné skutečnosti nenasvědčují jakékoliv překážce ve Vašem vycestování z území České republiky. Jiné skutečnosti, které by nasvědčovaly, že výkon vyhoštění nebude*

moci být realizován, dosud nebyly zjištěny. Správní orgán také při této úvaze zhodnotil Vaše rodinné a soukromé poměry, které máte navázány na území, přičemž bylo zjištěno, že na území České republiky a ani na území Evropské unie nemáte žádné blízké osoby.“ Žalovaná si rovněž opatřila závazné stanovisko ministerstva vnitra ze dne 7. 7. 2018, ze kterého vyplývá, že nebyly shledány důvody ve smyslu § 179 zákona o pobytu cizinců, které by znemožňovaly vycestování stěžovatele do Kyrgyzstánu.

[15] Nejvyšší správní soud v této souvislosti dále poukazuje na rozsudek ze dne 26. 8. 2013, č. j. 8 As 33/2013 - 35, ve kterém soud reagoval na výše zmíněné usnesení rozšířeného senátu následovně: *„[z] odůvodnění zmiňovaného rozhodnutí rozšířeného senátu je patrné, že směřuje především k situaci, kdy je teprve zahájeno řízení o správním vyhoštění a není dosud vydáno rozhodnutí ve věci samé (srov. zejm. bod 27, v němž rozšířený senát stanoví povinnost správního orgánu v řízení o zajištění „předběžně“ posoudit možné překážky správního vyhoštění). V nyní posuzované věci již bylo vydáno rozhodnutí o správním vyhoštění stěžovatele, které bylo potvrzeno rozhodnutím odvolacího orgánu ze dne 22. 10. 2012. Žalobu proti tomuto rozhodnutí stěžovatel nepodal. Žalovaná proto nemusela činit pouze předběžný úsudek o možných překážkách vyhoštění stěžovatele, ale mohla vyjít z pravomocného a vykonatelného rozhodnutí o správním vyhoštění.*“ Právní závěry vyplývající z tohoto rozsudku lze vztáhnout na nyní posuzovanou věc, neboť i v případě stěžovatele bylo již vydáno rozhodnutí o správním vyhoštění ze dne 20. 8. 2012, č. j. KRPS-284054/ČJ-2012-010022, které nabylo právní moci dne 28. 8. 2012.

[16] Naopak v této věci nelze aplikovat závěry vyplývající např. z rozsudků Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 12. 2015, č. j. 5 Azs 236/2015 - 34, ze dne 20. 1. 2016, č. j. 1 Azs 275/2015 - 27, nebo ze dne 25. 2. 2016, č. j. 5 Azs 7/2016 - 22, podle kterých se správní orgán musí vypořádat s možnými překážkami realizace vyhoštění (vycestování) cizince podle § 179 odst. 1 a 2 písm. a), b) a c) zákona o pobytu cizinců podrobně a konkrétně. Je tomu tak proto, že stěžovatelé v uvedených věcech výslovně namítali překážky bránící jejich vyhoštění či zde byly objektivně známé skutečnosti nasvědčující existenci překážek pro vyhoštění. Naopak v nyní posuzované věci stěžovatel nenamítal, že by zde byly konkrétní překážky pro realizovatelnost správního vyhoštění (vycestování), resp. neuvedl ani žádné relevantní informace, ze kterých by mohl správní orgán dospět k závěru, že jej nelze vyhostit do země původu. Rovněž správnímu orgánu ani soudu nebyly známy žádné skutečnosti, ze kterých by bylo možné dovodit existenci překážek. Nejvyšší správní soud tedy uzavírá, že pravomocné rozhodnutí o správním vyhoštění a aktuální závazné stanovisko ministerstva vnitra (při absenci konkrétních tvrzení nebo informací obecně známých, které by naznačovaly, že stěžovateli hrozí v zemi původu skutečné nebezpečí vážné újmy) představuje v nyní posuzované věci dostatečný podklad pro předběžné posouzení realizovatelnosti stěžovatelova vyhoštění, a proto jsou závěry žalované i krajského soudu správné. Nejvyšší správní soud proto nepřisvědčil námitce stěžovatele, že se žalovaná touto otázkou nezabývala vůbec, resp. nedostatečně.

[17] S poukazem na shora uvedené důvody Nejvyšší správní soud zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

[18] Soud rozhodl o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel nebyl v řízení o kasační stížnosti úspěšný,

proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalované, jíž by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo, soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, protože jí v řízení o kasační stížnosti nevznikly žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti.

[19] Ustanovenému zástupci stěžovatele Nejvyšší správní soud přiznal odměnu za jeden úkon právní služby - podání kasační stížnosti [§ 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů] v celkové výši 3 100 Kč [§ 9 odst. 4 písm. d) a § 7 bod 5. advokátního tarifu], k čemuž náleží náhrada hotových výdajů ve výši 300 Kč (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu). Celkem tedy odměna ustanoveného advokáta činí částku ve výši 3 400 Kč. Tato částka mu bude vyplacena do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku z účtu Nejvyššího správního soudu.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. února 2019

Mgr. David Hipšr
předseda senátu